

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд на за присъждане на образователна и научна степен
„доктор“

Тема: „Групови процеси и състезателна реализация в баскетбола“

Автор: Владимир Стефчов Искров

Област на висшето образование: 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7. 6. „Спорт“

Научна специалност: „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ)“ към Учителски факултет, катедра „Психология, педагогика и социология“

Научен ръководител: проф. Татяна Янчева, ДН

Изготвил становището: доц. Милена Алексиева, д-р

Данни за дисертанта

Владимир Стефчов Искров завършва Националната спортна академия „Васил Левски“ в гр. София - специалност „Треньор по баскетбол“ и „Учител по физическо възпитание и спорт“, след което и магистратура Спортна психология. Продължава образованието си в Центъра за следдипломна квалификация и придобива квалификациите Методист по физическа подготовка и спорт в БА и МВР, както и Кинезитерапевт. Притежава сертификат от FECC FIBA Europe за треньор по баскетбол. Участва в програма, включваща лекции, дискусии и практически стаж, в САЩ като стажант треньор.

В периода 1998 – 2005 г. играе професионално баскетбол в БК „Левски“ – гр. София, през 2006 г. – в БК „Рилски спортист“, национален състезател в юношеския отбор на България от 2002 до 2004 г.

След приключване на състезателната си кариера започва работа с подрастващи като треньор в БК „Левски“ – гр. София, след което преминава в БК „Чардафон Орловец“ – гр. Габрово и достига до старши треньор на мъжкия отбор по баскетбол. За кратък период е треньор на мъжкия отбор на БК „Черноморец“. През 2015 г. е главен треньор в North Atlantic Basketball Academy.

От 2012 г. е редовен докторант в НСА „В. Левски“, катедра „Психология, педагогика и социология“. Това ми дава основание да смятам, че той успешно съчетава теорията и практиката на спорта.

Притежава необходимата компютърна грамотност, владее писмено и говоримо сръбски и английски език.

Данни за докторантурата

На основание на Заповед на Ректора на НСА „В. Левски“ ЗП – 1964/15.10.2015 г. Владимир Искров е отчислен с право на защита. Дисертационният труд е обсъден и насочен за защита след предварително обсъждане от разширен съвет в съответствие със заповед на Ректора на НСА „В. Левски“ (състоял се на 29.01.2016 г.) Не са установени процедурни нарушения или пропуски по докторантурата.

Данни за дисертацията и автореферата

Авторефератът резюмира съдържанието на дисертационния труд, в него са залегнали всички глави от дисертацията и по коректен начин представя основните изследователски резултати. Съдържа изводи, препоръки за спортно-педагогическата практика и предоставя списък с научните публикации по проблематиката на дисертационния труд.

Дисертационният труд е с обем 191 страници и се състои от въведение, три глави, изводи, препоръки, приноси, списък на цитираната литература (189 заглавия – 21 на кирилица, 168 на латиница). В своето изложение дисертационният труд съдържа 43 таблици и 11 фигури.

Глава първа „Теоретична постановка“ е разработена в пет подраздела (90 страници). Задълбочен анализ е направен на различните аспекти на баскетболната игра, като се поставя акцент върху психологическата характеристика, груповите психологически процеси в баскетболния отбор, състезателната реализация, груповите процеси и и връзката им със спортното постижение – колективна ефективност, групова сплотеност и връзката ѝ със спортното постижение, лидерските стилове и поведение на треньора, обратната връзка от треньора и ролята ѝ, както и ролята на сплотеността и климата в отбора. В изложението си авторът достига до заключението, че „...състезателната реализация е многокомпонентна, изграждана в продължителен период от време както на терена, така и извън него. Тя е пряко свързана със състезателно-тренировъчния процес и се измерва чрез спортното постижение.“ - 89 стр. Докторантът предлага 14 техники за изграждане на колективна ефективност в нови отбори (по Feltz, Short, Sullivan), които имат висока практическа приложимост за треньорите по баскетбол – 51-53 стр.

Направената библиографска справка доказва, че в литературата епизодично се срещат разработки за управлението и усъвършенстването на тренировъчния процес чрез проследяване на груповите процеси и връзката им със състезателната реализация, което определя темата на дисертационния труд като значима и актуална.

Предвид големият обем на теоретичната постановка първа част *I. 1. Поява и развитие на баскетбола като спорт* би могла да отпадне с цел балансиране и оптимизиране на изследването.

Глава втора „Методология на изследването“ е в обем от 12 страници. Формулирани са няколко хипотези, които биха могли да бъдат обобщени в една – по-концентрирана и изцяло водеща към целта и задачите на разработката. Същото се отнася и до дефинирането на целта на изследването – би могла да бъде издигната уместно, за да отговаря на темата на дисертационния труд.

Задачите на изследването са четири, които отговарят на темата на разработката. Правилно са определени обект и предмет на изследването.

Организацията на изследване е с продължителност от 2012 до 2015 г., като основният етап е през втория полусезон на баскетболното първенство през 2013-2014 г. и включва 169 баскетболисти от 15 отбора в два последователни дни.

В **трета глава** логично и последователно са анализирани резултатите от събраните и обработените данни, снети в реални условия, чрез вариационен, сравнителен, корелационен и регресионен анализ. Изследователският опит на Владимир Искров личи от достоверността и коректността при интерпретиране на големия обем от данни, както и от внимателно извършената научноизследователска работа. Решаването на задачите е структурирано убедително. Прави впечатление обаче, че някои от таблиците не отговарят на изискванията за такъв тип изследване (напр. табл. 3, табл. 4 и др. – стр. 10 и 108), което съответно не води до повишаване на информативната стойност на труда.

Предложените **изводи и препоръки** в края на труда биха могли да бъдат прецизирани като формулировка, за да произтичат обективно от проведените проучвания.

Във връзка с практическата приложимост на дисертационния труд бих препоръчала адаптираните въпросници да бъдат предложени в Приложения с цел заинтересованите спортни специалисти по баскетбол да имат предвид новите подходи при изграждането на отбори от нови състезатели, за да извлекат максимална полза за реализация при подготовката им.

Отправените бележки в никаква степен не омаловажават научните постижения на докторанта и се отнасят преди всичко до неговата бъдеща научно-изследователска дейност.

Научни и приложни приноси

В предложената разработка на Владимир Искров могат да бъдат отбелязани следните приноси:

- Извършен е богат спортологичен анализ на специализираната литература по отношение на груповите психологически процеси в баскетболния отбор, състезателната реализация, груповите процеси и връзката им със спортното постижение – колективна ефективност, групова сплотеност и връзката ѝ със спортното постижение, лидерските стилове и поведение на треньора, обратната

връзка от треньора и ролята ѝ, както и ролята на сплотеността и климата в отбора.

- Адаптирани са въпросници за изследване на груповата сплотеност, за изследване на колективната ефективност в спорта, за обратната връзка от треньора, за отборния климат, както и скала за оценка на лидерството в спорта.
- Предложената методика би могла да бъде прилагана за психодиагностика и консултиране в спорта.

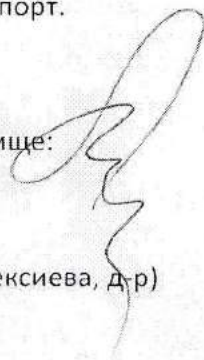
Заклучение

Актуалността на изследваната проблематика, научната и практико-приложната стойност на разработката и направените изводи и заключения в дисертационния труд са достатъчно основание да оценя с **положителна оценка и предлагам на уважаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен "доктор"** на **Владимир Искров** по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ)“, Професионално направление: 7.6. Спорт.

21.03.2016 г.

гр. В. Търново

Изготвил становище:

(доц. М. Алексиева, д-р)